

Немченко Ганна Валеріївна,
аспірант кафедри управління бізнесом, асистент
Одеська національна академія харчових технологій
Україна, м. Одеса, вул. Канатна, 112, 65039
E-mail: lady.anna.cat@gmail.com
dinochka19950314@gmail.com

УДК 352.071.336.143.2:352.

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

У статті розглядається вплив інновацій діяльності на фінансову децентралізацію регіонів. Розглядаються вплив Національного фонду досліджень, грантів, кластерів на інноваційний розвиток країни. Обґрунтовано, що у розробці інноваційно-інвестиційної моделі країни зобов'язані приймати участь держава, регіони, використовуючи індикативне планування. Інноваційно-інвестиційна непривабливість – найбільша загроза розвитку України.

Пропонується запланувати підприємствам держзамовлення, враховуючи ефект від інновацій, обираючи найбільш важливі та корисні харчові продукти та технології на конкурсній основі. Доведено, що умовою отримання субсидій від держави повинна бути підтримка малого та середнього бізнесу, інноваційна та екологічна діяльність у регіонах.

Ключові слова: інноваційний розвиток, децентралізація, місцеві фінанси, кластери.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Інноваційно-технологічна безпека визначається здатністю створювати позитивні зрушення в економіці. Сировинна та олігархічна економіка не здатні до інноваційного розвитку. Вони стримують розвиток країни та реформування децентралізації регіонів. Підприємства не завжди зацікавлені випускати екологічну, інноваційну, безпечну харчову продукцію, а населення її придбати, у зв'язку з тим, що існує низька купівельна спроможність. Ось чому, актуальним для країни є створення інноваційно-інвестиційної моделі розвитку,

забезпечення населення якісною, екологічною, інноваційною продукцією, що дозволить підвищити рівень життя і зростання ВВП, забезпечить незалежність і безпеку країни.

Аналіз останніх публікацій з проблеми. Актуальні питання інноваційного розвитку в АПК регіонів широко висвітлені у роботах Андрейченко А.В., Самофатова В.А., Кропівко М.Ф. та багато інших. Незважаючи на це, проблема створення інноваційного механізму не розроблена до кінця. Особливої уваги викликає необхідність теоретичної розробки механізму, який би стимулював харчові підприємства випускати безпечну та корисну харчову продукцію.

Формулювання цілей дослідження. Мета роботи:

- розкрити зв'язок наповнення бюджету регіонів та країни з інноваційним розвитком, проаналізувати існуючі заходи (створення Національного фонду досліджень, кластерів та ін.) на розвиток економіки.

- розробити показник, який би стимулював підприємства харчової промисловості випускати високоякісну, екологічну, безпечну продукцію, а також заходи по наданню субсидій регіонам від держави, забезпечив їх незалежність.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. Фінансова децентралізація регіонів передбачає наповнення місцевих бюджетів, перевищення витрат. Це передбачає пошук найбільш ефективних витрат, які здатні приносити значні надходження і забезпечити розвиток регіону у майбутньому.

Ресурс наповнення місцевих бюджетів за рахунок продажу земель майже

вичерпаний. Неможливо безмежно, нескінченно поповнювати бюджет за рахунок продажу землі, ціна якої іноді «навмисно» знижується і сприяє розвитку корупції. Плата за землю повинна йти на покращення її стану, на природоохоронні заходи.

Найважливішим джерелом наповнення бюджету повинна стати інноваційна діяльність, що забезпечить стабільне зростання економіки регіону. Це не суперечить створенню інноваційно-інвестиційної моделі розвитку держави.

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність», інновації – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери. Відповідно до ст. 6 цього Закону державне регулювання інноваційної діяльності, здійснюється шляхом: визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності державного, галузевого, регіонального і місцевого рівнів; формування і реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм; створення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності; захисту прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності; фінансової підтримки виконання інноваційних проектів; стимулювання комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, що кредитують виконання інноваційних проектів; встановлення пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності; підтримки функціонування і розвитку сучасної інноваційної інфраструктури [7,8].

Згідно з даними Укрстату у 2017 році інноваційною діяльністю в промисловості займалися 16,2% обстежених підприємств.

Упродовж 2014-2016 років частка підприємств, які займалися інноваційною діяльністю, становила 18,4%, у тому числі здійснювали технологічні інновації - 11,8% (5,7% - продуктові і 10,3% - процесові), нетехнологічні - 13,4% (8,7% - організаційні і 10,2% - маркетингові).

Існує прямий зв'язок між розміром підприємства і його рівнем інноваційності – так найвища частка як технологічно активних, так і нетехнологічно активних підприємств була серед великих підприємств (відповідно 31,4% і 28,1%). А малі і середні підприємства не можуть економічно впроваджувати інноваційну діяльність.

За даними обстеження 2014-2016 років найвищий рівень інноваційної активності спостерігався на підприємствах Рівненської, Харківської областей та м. Києва. Найвища частка технологічно інноваційних підприємств - у Рівненській (19,1%), Харківській (18,7%) та Кіровоградській (14,7%) областях; нетехнологічно інноваційних підприємств - у м. Києві (17,8%), Івано-Франківській та Київській областях (по 15,1%). Так, для порівняння, в Одеській області лише 215 підприємств, які займаються інноваційною діяльністю, у Харківській - у 2 рази більше, хоча, Одеська область має переваги в розташуванні (рекреаційний туризм, використання енергозберігаючих установок, таких як сонячні батареї, вітряні станції – за рахунок кліматичних умов, вирощування корисних для здоров'я продуктів, навіть іноземних (тепліці) та інше.

Щодо напрямів інноваційної діяльності підприємств України, то понад половина підприємств з технологічними інноваціями придбали машини, обладнання та програмне забезпечення для виробництва нових або значно поліпшених продуктів та послуг. Однак, зазвичай, обладнання купується вже таке, яке списують за кордоном – слабкий контроль за якістю обладнання, не зважаючи на тендери.

У 2016 році витрати на інновації в основному здійснювались за рахунок власних коштів підприємств (89,5% загального обсягу фінансування), коштів іноземних інвесторів (3,1%) та інших джерел (2,9%). Тобто «тягар» на здійснення інновацій лягає на саме підприємство – і, на жаль, в сучасних ринкових умовах не всі підприємства можуть дозволити витратити власні кошти на інновації, тим паче брати кредити, чи шукати інвесторів.

В Україні протягом 2014-2016 років 34,4% підприємств з технологічними інноваціями співпрацювали з іншими підприємствами та організаціями, у тому числі університетами,

науково-дослідними інститутами тощо. Це є також не позитивним індикатором, адже для повної впровадження інноваційної діяльності необхідно співпрацювати з максимальною кількістю українських підприємств, установ та організацій [9].

Також, важливо зазначити, що інноваційній діяльності сприяє і створення у 2018 році Національного фонду досліджень України. Нажаль, його розміри на 2019 рік передбачені лише у розмірі 260 млн. грн., що майже не впливає на розвиток вітчизняної науки, тому необхідно зосереджувати всю увагу на її поліпшення і розвиток.

На сьогодні є дуже популярною тема грантів. Викликає сумнів орієнтація лише на гранти. Навіть, у випадку, коли грант досягне своєї мети – буде створена конкурентоздатна продукція чи технологія, це не гарантує її широке впровадження у виробництво. У таких умовах економіка країни і регіонів як була, так і залишається неінноваційною. Повинна бути комерціалізація інноваційних розробок, яка сьогодні майже відсутня.

Неможливо не зосередити увагу на ЄБРР, який пропонує широкий вибір фінансових інструментів для сприяння розвитку мікро-, малих і середніх підприємств (МСП).

ЄБРР адаптує запропоновані рішення з урахуванням потреб клієнта та проекту, а також специфіки країни, регіону і галузі. Він формує окрему групу співробітників, що спеціалізуються на фінансуванні проектів, даному регіоні і галузі, законодавстві та питаннях навколишнього середовища.

Але існує ряд недоліків. ЄБРР покриває до 35% сукупних витрат за проектом в разі нового будівництва або 35% в разі довгострокової капіталізації вже існуючої компанії. Від спонсорів та інших учасників співфінансування потрібно виділення додаткових фінансових коштів. Від спонсорів потрібне внесення великих внесків в акціонерний капітал. Спонсори повинні бути мажоритарними акціонерами або здійснювати достатній контроль над оперативною діяльністю. Допускаються внески в акціонерний капітал в натуральній формі. Тобто, підприємства мають покрити самі 65% і, можливо, і більше - в нинішніх умовах, особливо складно вести бізнес новоствореним підприємствам, і, дуже

часто, підприємства в першу чергу, на меті мають покрити витрати, не думаючи вже про прибуток. Можливо, якщо умови покриття сукупних витрат були б більшими – це давало б поштовх для розвитку та прибутковості. Також існує ряд обмежень, які можуть негативно впливати на розвиток інноваційної діяльності, оскільки неможливо створити «ідеальну» модель для всіх підприємств, слід враховувати ринкову кон'юнктуру, економічний стан, політичну ситуацію та ін. [5].

Важливе значення у створенні інноваційної моделі розвитку і наповненню бюджетів регіонів і країни відводиться кластерам. Ось чому, заслуговує думка В.А. Самофатової, яка розглядає кластер як «об'єднання активних та зацікавлених структур у певній галузі для підвищення конкурентоспроможності продукції, збільшення прибутковості, мінімізації стримуючих факторів і розвитку галузі загалом» [3]. Вона виділяє наступні ознаки кластерних відносин:

- на визначеній території функціонують підприємства, що випускають однорідну конкурентоспроможну продукцію (ядро кластера);

- учасники кластера взаємодіють і розвивають кластерні відносини в межах загального продуктово-технологічного ланцюга;

- в учасників кластера зберігаються самостійність при прийнятті рішень, що виступає основою конкуренції;

- в кластері активно розвиваються коопераційні процеси;

- кластер характеризується підвищеною інноваційною активністю;

- по відношенню до зовнішнього середовища кластер сприймається і функціонує як єдиний організм» [3]. На основі цього, автор пропонує створити зерновий, агро-туристичний та рибогосподарські кластери.

В Україні є позитивний досвід формування кластерів: за програмою «Поділля перший» формуються харчовий та історико-туристичний кластери у Кам'янець-Подільську, швейний, будівельний – у Хмельницькій області, у Прикарпатті – кластер гірського туризму [10].

Так, як справим прикладом продуктивності кластерів може слугувати Китай, який вже закриває глобальний інноваційний розрив із США. Про це свідчать дані Global Innovation Index: Energizing the World with Innovation (Індексу глобальних інновацій: енергетика світу з інноваціями). Так, співпраця між Корнельським університетом, INSEAD (французька бізнес-школа та дослідний центр) та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності спирається на міжнародні патентні заявки та наукову видавничу діяльність для визначення інноваційних кластерів у 126 країнах і створює глобальний рейтинг інновацій. Китай займає 17-е місце цього року, США - 6-е місце. Інноваційний потенціал Китаю, за даними звіту, очевидний у кількох сферах: глобальні дослідження і розробки, високотехнологічного імпорт, якість та інноваційність публікацій і вища освіта [6]. Це все говорить про неодмінно важливу роль саме інновацій, оскільки застарілі методи праці, обладнання та інше не лише знижують конкурентоспроможність, а і роблять загрозу для існування компанії, а разом і з тим держави в цілому. Так, інноваційні кластери мають зосереджувати увагу на поліпшенні освіти, науки, орієнтуватися на розробку товарів і послуг, які будуть як корисними, так і безпечними для здоров'я і навколишнього середовища, одночасно будуть енергоефективними.

На нашу думку, кластери не завжди будуть ефективними і життєздатними, так як кооперація повинна бути не тільки між галузями у рамках одного кластеру або регіону, а всієї країни. Така кооперація дозволить вирішувати і екологічні проблеми (наприклад, утилізацію відходів). Не випадково, А.В. Андрейченко пише: «Кооперування підприємств різного профілю, при якому відходи одного підприємства (або галузі) стають вихідною або допоміжною сировиною іншого підприємства (або галузі), утворюючи взаємно пов'язану систему матеріальних потоків, є ефективним засобом перетворення відходів на «незавершене виробництво», принаймні в масштабах галузі, або країни, або її регіону» [1].

Досягти ефективної кооперації дозволить цифрова економіка. В цьому ж

напряму буде «працювати» і наука, яка не обов'язково повинна існувати у рамках тої або іншої території кластера. Наукова установа може знаходитись віддалено і в умовах цифрової економіки обслуговувати декілька кластерів. Кластер, хоча і сприяє розвитку АПК, але він не здатен підтримати інноваційні технології, які не входять до нього, а лише «окремих» видів агропродовольчої продукції і не можуть сприяти формуванню інноваційної структури регіону.

В країнах ЄС регіональна політика у старому розумінні не використовується з 2010 року. На її зміну прийшла концепція регіональної політики з інноваційним інструментом досягнення – смарт спеціалізацією, яка сприяє структурним змінам в економіці регіонів [4]. Поки що смарт-спеціалізація не застосовується в умовах фінансової децентралізації і консервує застарілу структуру економіки. Особливо негативно впливають кластери в умовах застарілої економічної структури регіонів, гальмують розвиток у бік нових інноваційних галузей.

Не може бути ефективним кластер, який орієнтується на виробництво одного продукту і на експорт. Такий кластер може сприяти монополізму і сировинному, монокультурному напрямку розвитку. Ось чому, вчені Інституту аграрної економіки вважають доцільним надавати можливість агрохолдингам створювати кластери, обмежуючи їх діяльність антимонопольним законодавством і загальною системою оподаткування [2].

На нашу думку, створення об'єднання взаємопов'язаних сільськогосподарських та харчових фірм, інститутів у регіоні стане ефективним лише у тому випадку, якщо до такого кластеру буде входити банківська або парабанківська структура, яка зможе прийняти участь у фінансуванні виробництва високоякісних, екологічних, інноваційних продуктів.

Все це свідчить, що сьогодні у розробці і розбудові інноваційно-інвестиційної моделі країни зобов'язані приймати участь держава і регіони, громади, використовуючи індикативне планування.

Вже існує значна кількість показників, які характеризують інноваційну діяльність з різних боків (кількість вчених, публікацій та багато інших). У той же час, для регіонів повинні бути розроблені показники, які розкривають кінцеві результати. Так, для харчових підприємств важливим є наскільки їх продукція еколого-інноваційна для споживання, а також ефективність. Тому, важливим показником інноваційної діяльності підприємств повинен стати ефект від інновацій. Для чого необхідно планувати ці показники і доводити до підприємств, коли держава та регіони (разом або окремо) будуть робити вигідні для них замовлення, враховуючи ефект від інновацій, обираючи найбільш важливі та корисні харчові продукти та технології на конкурсній основі.

Незважаючи на те, що сьогодні здійснюється орієнтація на виробництво екологічно чистих продуктів, необхідно розробляти такі харчові продукти, інгредієнти яких були би корисні для людини. Все це передбачає «союз» харчової промисловості і охорони здоров'я, тобто медична експертиза зобов'язана «доповнюватись» економіко-екологічною. Хоча, в Україні діє закон «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» значна частина продукції поки що не відповідає сучасним вимогам у виробництві безпечної продукції. Харчові продукти продовжують виробляти за канцерогенними небезпечними технологіями із застосуванням консервантів, стабілізаторів та інших неприродних добавок, що значною мірою сприяє зростанню як онкологічної, так і загальної захворюваності. Ось чому, чим вище буде якість харчової продукції, тим вище буде і конкурентоздатність, менеджмент в умовах насиченого ринку, якість навколишнього середовища та якісне відтворення робочої сили, тривалість життя, зростання ВВП регіону та країни.

Регіональна економіка, фінансова децентралізація передбачає самофінансування соціальних програм. У той же час, фінансова децентралізація не виключає надання дотацій від держави. Важливе значення займає питання – за яким принципом повинна надаватись допомога?

Така допомога, з одного боку, повинна реально підтримувати регіон, забезпечив ефективне використання наданих державних коштів, а з іншого – виключити корупцію. На наш погляд, умовою отримання субсидій від держави повинна стати підтримка малого та середнього бізнесу і в першу чергу інноваційної діяльності і створення ефективних інноваційних і екологічних проектів у регіонах, де витрати місцевого бюджету недостатні.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У результаті дослідження були отримані наступні висновки:

1. Найважливішим джерелом наповнення бюджету повинна стати інноваційна діяльність, що забезпечить стабільне зростання економіки регіону. Ані Національний фонд досліджень України, ані гранти не здатні сьогодні реально сприяти інноваційному розвитку країни та регіонів. Створення кластерів позитивно впливає на інноваційний розвиток регіонів. У той же час кластери іноді можуть стримувати вирішення екологічних проблем, сприяти монопольному, монокультурному розвитку, не здатні підтримувати інноваційні технології, які не входять до нього.

2. Важливим показником інноваційної діяльності підприємства повинен стати ефект від інновацій. Для чого необхідно планувати ці показники і доводити до підприємств, коли держава та регіони (разом або окремо) будуть робити вигідні для них замовлення, враховуючи ефект від інновацій, обираючи найбільш важливі та корисні харчові продукти та технології на конкурсній основі.

3. Необхідно розробляти такі харчові продукти, інгредієнти яких були би корисні для людини. Все це передбачає «союз» харчової промисловості і охорони здоров'я, тобто медична експертиза зобов'язана «доповнюватись» економіко-екологічною.

4. Умовою отримання субсидій від держави повинна стати підтримка малого та середнього бізнесу і в першу чергу інноваційної діяльності і створення ефективних інноваційних і екологічних проектів у регіонах, де витрати місцевого бюджету недостатні.

Література

1. Андрейченко А.В. Науково-економічні основи розвитку безвідходного агропромислового виробництва: монографія. – Одеса.: Фенікс, 2018. – 362 с.

2. Держпідтримка аграрного сектора: хочеться допомогти, але немає кому. // «Дзеркало тижня. Україна»: [Веб-сайт]. 2018. URL: https://zn.ua/ariculture/gospodderzhka-agrarnogo-sektora-hochetsya-pomoch-no-nekomu-298340_.html (дата звернення: 26.10.2018).

3. Самофатова В.А. Сталий розвиток агропродовольчої сфери регіону: теорія, методологія, управління: монографія. – Одеса.: Астропринт, 2018. – 312 с.

4. Smart-спеціалізація та stupid-реалізація // «Дзеркало тижня. Україна»: [Веб-сайт]. 2018. URL: https://zn.ua/economics_of_regions/smart-specializaciya-i-stupid-realizaciya-282534_.html (дата звернення: 29.04.2018).

5. Working with the EBRD // European Bank for Reconstruction and Development (EBRD): [Веб-сайт]. 2019. URL: <https://www.ebrd.com/work-with-us.html> (дата звернення: 23.01.2019).

6. China Is Closing The Innovation Gap With America // Forbes Media LLC: [Веб-сайт]. 2019. URL: <https://www.forbes.com/sites/panosmourdoukoutas/2019/01/22/china-is-closing-the-innovation-gap-with-america-bad-news-for-us-china-trade-war/#44ce72126f37> (дата звернення: 22.01.2019).

7. Закон України: «Про інноваційну діяльність» // Відомство Верховної Ради України. М. Київ: Президент України, 2002. 19 с. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

8. Закон України: Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні // Відомство Верховної Ради України. М. Київ: Президент України, 2011. 6 с. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

9. НАУКОВА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ. Статистичний збірник // Державна служба статистики України: [Веб-сайт]. 2019. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/09/zb_nauka_2017.pdf (дата звернення: 22.01.2019).

10. Кропівко М.Ф. «Кластерний підхід до управління сільським розвитком» Стенограма десятих річних зборів Всеукраїнського

конгресу вчених економістів-аграрників 10-11 квітня 2008 р. м. Київ. С.126-131.

Немченко А.В.,
аспірант кафедри управління бізнесом,
асистент
Одеськая национальная академия
пищевых технологий
Украина, г. Одесса, ул. Канатная, 112,
65039
E-mail: lady.anna.cat@gmail.com

ПРОБЛЕМЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ В УСЛОВИЯХ ФИНАНСОВОЙ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИИ

В статье рассматривается влияние инновационной деятельности на финансовую децентрализацию регионов, влияние Национального фонда исследований, грантов, кластеров на инновационное развитие страны. Обосновано, что в разработке инновационно-инвестиционной модели страны обязаны принимать участие государство, регионы, используя индикативное планирование. Инновационно-инвестиционная непривлекательность - самая большая угроза развития Украины.

Предлагается запланировать предприятиям госзаказ, учитывая эффект от инноваций, выбирая наиболее важные и полезные пищевые продукты и технологии на конкурсной основе. Доказано, что условием получения субсидий от государства должна быть поддержка малого и среднего бизнеса, инновационная и экологическая деятельность в регионах.

На сегодняшний день, перед каждым индивидуумом, предприятиями, регионами, странами в целом остро стоит проблема инновационной деятельности. В эпоху глобализации научно-технической революции, если не применять новации - это значит обречь свою продукцию или услуги на отсталость и снизить конкурентоспособность, хуже - банкротство. Поэтому, важно уделять внимание решению проблем инновационного развития регионов, ведь это залог развития.

Финансовая децентрализация регионов предусматривает наполнение местных

бюджетов, превышение расходов. Это предполагает поиск наиболее эффективных расходов, которые способны приносить значительные поступления и обеспечить развитие региона в будущем.

Ресурс наполнения местных бюджетов за счет продажи земель почти исчерпан. Невозможно бесконечно пополнять бюджет за счет продажи земли, цена которой иногда снижается и способствует развитию коррупции. Плата за землю должна идти на улучшение ее состояния, на природоохранные мероприятия.

Важнейшим источником наполнения бюджета должна стать инновационная деятельность, обеспечит стабильный рост экономики региона. Это не противоречит созданию инновационно-инвестиционной модели развития государства.

Ключевые слова: инновационное развитие, децентрализация, местные финансы, кластеры.

Hanna Nemchenko,
PhD student, Assistant of Business
Management Department
Odessa National Academy of Food
Technologies
Ukraine, Odessa, street. Kanatna, 112,
65039
E-mail: lady.anna.cat@gmail.com

THE PROBLEMS OF REGIONS' INNOVATIVE DEVELOPMENT

The impact of business innovation on the financial decentralization of the regions has been examined in the article. The National fund's influence of researches, grants, clusters on the country's innovative development has been also considered. It has been proved that the state and the regions are obliged to take part in the development of the innovation-investment model of the country, using indicative planning. Innovative investment unattractiveness is the greatest threat to Ukrainian development today.

It has been proposed to state order enterprises to plan selecting of the most important and useful food products and technologies on a competitive basis taking into

account the effect of innovations. It has been proved that the condition of obtaining stative supplement should be the support of small and medium-sized enterprises, innovative and ecological activity in the regions.

Nowadays, the problem of innovation is acutely addressed by each individual, enterprises, regions, and countries as a whole. In times of globalization in the scientific and technological revolution (information age), if innovation is not used, it means condemning its products, whether services are backward and reducing competitiveness, or worse, bankruptcy. Therefore, it is important to pay attention to the solution of the problems of innovative development of regions, because it is the only way to be successful.

The financial decentralization of the regions involves filling local budgets, exceeding costs. This involves finding the most effective costs that can generate significant revenues and ensure the region's future development.

The resource of the local budgets supplement at the expense of land sales is almost exhausted. It is impossible to infinitely replenish the budget with the sale of land, the price of which is sometimes «deliberately» reduced and contributes to the development of corruption. The fee for the land should go to improve its state, on environmental measures.

The most important source of budget filling should be the innovative activity, which will ensure a stable growth of the region's economy. This does not contradict the creation of an innovation-investment model of state development.

Keywords: innovations, decentralization, local finance, regional development, innovative development, clusters.

References

1. Andreychenko, A. (2018). Scientific and Economic Basis for the Development of Non-Waste Agro-Industrial Production: Monograph. Odessa: Feniks. – 362 p.
2. State support of the agrarian sector: I want to help, but nobody has anyone. // «Dzerkalo tizhnnya. Ukrayina»: [Web site]. 2018. URL: https://zn.ua/ariculture/gospodderzhka-agrarnogo-sektora-hochetsya-pomoch-nonekomu-298340_.html (26.10.2018).

3. Samofatova, V. (2018). Sustainable development of the agro-food sector of the region: theory, methodology, management: monograph. Odessa: Astroprint., 2018. – 312 p.

4. Smart-specialization та stupid-realization.// «Dzerkalo tizhnya. Ukrayina»: [Web site]. 2018. URL: https://zn.ua/economics_of_regions/smart-specializaciya-i-stupid-realizaciya-282534_.html (29.04.2018).

5. Working with the EBRD // European Bank for Reconstruction and Development (EBRD): [Web site]. 2019. Available at: <https://www.ebrd.com/work-with-us.html> (23.01.2019).

6. China Is Closing The Innovation Gap With America // Forbes Media LLC: [Web site]. 2019. Available at: <https://www.forbes.com/sites/panosmourdoukoutas/2019/01/22/china-is-closing-the-innovation-gap-with-america-bad-news-for-us-china-trade-war/#44ce72126f37> (22.01.2019).

7. Law of Ukraine «On Innovation Activity».// Kyiv: President of Ukraine, 2002. 19 p. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

8. Law of Ukraine «On the Priority Directions of Innovation Activity in Ukraine»// Kyiv: President of Ukraine, 2011. 6 p. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

9. Statistical Collection Scientific and Innovative Activities of Ukraine //State Statistics Service: [Web site]. 2019. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/09/zb_nauka_2017.pdf (22.01.2019).

10. Kropivko, M. (2008). Transcript of the tenth anniversary of the All-Ukrainian Congress of Scientists of Economists-Agrarians April 10-11, 2008 «Cluster Approach to Rural Development», (p. 126-131). Kyiv.